

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคม วัฒนธรรมไทย ชอบพบปะสังสรรค์ งานสนุกรื่นเริง จึงมักจะหนีไม่พ้นต้องมีสุราเป็นส่วนประกอบ และวัฒนธรรมการดื่มที่ไม่ว่าโอกาสใดๆ คนไทยก็มักดื่มสุราเสมอ ดังนั้นงานฉลองเทศกาลต่างๆ จึงเป็นโอกาสให้มีการดื่มสุรากันอย่างกว้างขวาง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่างๆ ก็จะจำหน่ายได้ดีขึ้น เช่น ช่วงออกพรรษา เพราะช่วงเข้าพรรษาคอนไทยจำนวนมากงดดื่มสุรา เทศกาลฉลองการลอยกระทงในเดือนพฤศจิกายน งานฉลองคริสต์มาส ปีใหม่ระหว่างเดือนธันวาคม – มกราคม และเทศกาลสงกรานต์ในเดือนเมษายน ซึ่งงานฉลองส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม – มกราคม ของทุกปี

วัฒนธรรมความนิยมชมชอบสุราดังกล่าว ส่งผลให้สถิติการบริโภคสุราของคนไทยอยู่ในอัตราสูงมากอย่างต่อเนื่อง โดยกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลังได้สำรวจไว้เมื่อปี พ.ศ. 2531 พบว่าคนไทยบริโภคสุราประมาณ 561.9 ล้านลิตร ซึ่งเมื่อเฉลี่ยต่อประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไปแล้วอยู่ในอัตรา 16 ลิตรต่อคนต่อปีและอัตราส่วนนี้เพิ่มสูงขึ้นทุกปี จนถึงปี พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังเติบโต ปรากฏว่าปริมาณการบริโภคสุราต่อประชากรอายุ 15 ปี สูงถึง 18 ลิตรต่อคนต่อปี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึงปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นช่วงยุคทองของเศรษฐกิจไทยปริมาณการบริโภคสุราต่อคนอยู่ในระหว่าง 14 ถึง 18 ลิตร ถึงแม้ว่า ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยเริ่มประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ แต่การบริโภคสุราได้รับผลกระทบเพียงเล็กน้อย คือมีปริมาณการบริโภคสุราต่อคนลดลงเหลือ 17 ลิตร จนถึงปี พ.ศ. 2545 ก็ยังอยู่ในระดับเดียวกันกับช่วงเวลาเศรษฐกิจดี ไม่เพียงแต่สุราเท่านั้นที่ปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้รวมถึงเครื่องดื่มประเภทเบียร์ก็มีปริมาณการบริโภคที่เพิ่มขึ้นมากเช่นเดียวกัน นั่นคือ เมื่อปี พ.ศ. 2531 มีปริมาณการบริโภคเบียร์เฉลี่ย 4 ลิตรต่อคนต่อปี ประชากรบริโภคเพิ่มมากขึ้นทุกปี จนเมื่อปี พ.ศ. 2545 เพิ่มขึ้นเป็น 25 ลิตรต่อคนต่อปี อัตราเพิ่มขึ้นของการบริโภคเบียร์นั้นน่าเป็นห่วงอย่างมาก จากปี พ.ศ. 2531 ถึง 2545 เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้นถึง 6 เท่าในช่วงเวลาเพียง 15 ปี (กระทรวงการคลัง, กรมสรรพสามิต, 2546)

ตารางที่ 1 สถิติการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2531 - 2545

ปี พ.ศ.	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
ประเภทเครื่องดื่ม															
การบริโภคสุรา: ล้านลิตร	561.9	499.6	611.9	681.8	670.9	678.1	557.6	743.8	795.6	736.6	734.9	666.3	641.5	760.6	745.5
การบริโภคสุราเฉลี่ยต่อคน(ลิตร)	16	14	16	18	17	17	14	17	18	17	17	15	14	16	13
การบริโภคเบียร์: ล้านลิตร	157.8	178.5	260.8	278.5	320.2	419.8	509.4	616.4	714.9	863.9	950.7	666.3	1,148.4	1,149.2	
การบริโภคเบียร์เฉลี่ยต่อคน(ลิตร)	4	5	7	7	8	10	12	14	17	2	21	15	25	25	25
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ล้านลิตร	721.8	679.0	873.6	961.7	992.6	109.9	108.8	136.3	151.5	160.4	169.0	134.1	180.3	192.6	192.6
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เฉลี่ยต่อคน (ลิตร)	20	19	23	25	25	27	26	32	35	36	38	30	39	42	

ที่มา: กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง, 2546; เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: การบริโภคเฉลี่ยต่อประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

เมื่อเทียบข้อมูลการดื่มสุราของประเทศไทยกับประเทศในทวีปยุโรปโดยเฉพาะประเทศอังกฤษ ซึ่งมีวัฒนธรรมการดื่มสุราเช่นกันนั้น แม้ว่าจะเป็นสถิติคนละช่วงเวลากันแต่พอจะแสดงสัดส่วนการดื่มสุราที่เพิ่มขึ้นได้ว่าคนอังกฤษมีสถิติเกี่ยวกับอัตราการดื่มสุรา รวมถึงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ ต่อประชากรอายุ 15 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 (ค.ศ.1970) ถึงปี พ.ศ. 2527 (ค.ศ.1984) แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลา 15 ปี คนอังกฤษซึ่งดื่มสุราเฉลี่ยต่อคนต่อปี 7.03 ลิตร เพิ่มขึ้นเป็น 9.21 ลิตรต่อคนนั้น อัตราการดื่มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงปีละ 0.14 ลิตรต่อคน ขณะที่คนไทยซึ่งมีอัตราการดื่มสุราต่อคน แม้ว่าสถิติจะต่ำกว่า คือ 3.7 ลิตร ได้เพิ่มเป็น 6.9 ด้วยระยะเวลา 11 ปีนี้มีอัตราการดื่มเพิ่มขึ้นสูงกว่าคือ เฉลี่ยปีละ 0.29 ลิตร นับว่าเป็นอัตราเพิ่มที่น่าวิตก อติศวรรย์ หลายชูไทย และคณะ (2544: 41) ให้ข้อสังเกตว่าถ้าพฤติกรรมการดื่มของคนไทยยังเป็นเช่นนี้ และรัฐบาลยังไม่ให้ความสำคัญกับการตัดวงจรโอกาส คือ ร้านจำหน่ายสุราที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก คนไทยอาจจะดื่มเพิ่มขึ้นจนสูงกว่าคนอังกฤษในเวลาไม่นาน

ปัจจุบันมีการรณรงค์เกี่ยวกับการดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ทั้งในเรื่อง "เมาไม่ขับ" "หยุดดื่ม หยุดจน" ในด้านสุขภาพมีการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษที่ได้รับจากการดื่มสุรา รวมทั้งการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น แต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้น สุรา หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลับเข้าไปอยู่ใกล้มือของคนไทยมากยิ่งขึ้นทุกวัน ผู้ที่ต้องการจะดื่ม ก็สามารถหาซื้อได้ทุกที่ ทุกเวลา หรือบางครั้งยังไม่ได้อยากดื่ม แต่เมื่อผ่านร้านค้า ร้านอาหาร สถานบริการ หรือแม้แต่ร้านขายอาหารริมถนน เห็นวางขาย เห็นคนอื่นนั่งดื่ม ก็เปลี่ยนใจดื่มได้ทันที ทำให้โอกาสที่จะมีคนดื่มสุรา คนเมา คนไร้สติ หย่อนความสามารถในการควบคุมตัวเอง และก่อปัญหาให้กับผู้อื่นเพิ่มมากขึ้นในสังคม

การที่สุรามีอยู่ในสังคมไทยมานานและยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นตามการขยายตัวของรายได้ประชากรเฉลี่ยของประเทศ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสุรา จึงเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่มีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของจำนวนร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเกิดขึ้นมากมายในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน สามารถสังเกตเห็นได้โดยทั่วไป โดยมีทั้งร้านที่ดำเนินการจำหน่ายตามกฎหมายและร้านที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการบริโภคสุราในสังคมเพิ่มมากขึ้น และเป็นเหตุให้สังคมบางส่วนเริ่มเกิดความคุ้นเคยในการที่จะหาสุรามาดื่ม เนื่องจากหาได้ง่าย และขาดการควบคุมที่เข้มงวด จึงนำมาซึ่งปัญหาทางสังคมที่เกิดจากการเมาสุรา ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงและกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงสุขภาพอนามัยของประชากรไทยโดยรวม ทั้งนี้คงเนื่องด้วยความรุนแรงของปัญหาอันเนื่องจากการบริโภคสุราที่เพิ่มมากขึ้นและหาได้ง่ายในสังคมไทย

การจำหน่าย และการบริโภคสุราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก็เป็นเหตุให้สังคมเริ่มเกิดความประจักษ์มากขึ้นถึงอันตรายที่กระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพอนามัยของประชากรโดยรวม คงเนื่องด้วยความรุนแรงของปัญหาอันสืบเนื่องจากการบริโภคสุรา ผลกระทบอันแทรกซึมและสะสมอยู่ในสังคมไทยมานาน จนเป็นปรากฏการณ์ที่ยอมรับกันทั่วไปและกลายเป็นสิ่งที่ "รู้ก็เหมือนไม่รู้" แม้จะมีการรณรงค์ต่างๆ เกี่ยวกับการดื่มสุรามากมาย แต่ปัจจุบันก็ยังมองข้ามร้านค้ารายย่อย ร้านอาหาร หรือแม้แต่ร้านค้าริมฟุตบาทข้างถนนที่จำหน่ายสุรา ซึ่งมีให้เห็นอยู่ทั่วไปทุกหนแห่งอย่างชินตา โดยไม่มีการจัดระเบียบแต่อย่างใด

จากปัญหาที่มีแหล่งจำหน่ายสุราเป็นจำนวนมาก จนทำให้หาสุราดื่มได้ง่ายนี้ รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงออกเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขึ้นมาควบคุมพื้นที่การจำหน่ายสุรา ในบางสถานที่ เพื่อลดปัจจัยการหาสุราดื่มง่ายขึ้น เช่น กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดข้อปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมดทั่วประเทศ ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่ว่าเหล้า เบียร์ ไวน์ รวมทั้งยาของเหล้า และห้ามดื่มในบริเวณหน่วยราชการดังกล่าว รวมทั้งห้องส่วนตัวและห้องรัฐมนตรีด้วยตลอด 24 ชั่วโมง ห้ามมีเหล้า เบียร์ในงานเลี้ยงที่จัดในกระทรวงหรือในสถานที่ในสังกัด เพราะจะเป็นแบบอย่างที่ดีเริ่มทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2549 หรือในการพิจารณาออกใบอนุญาตจำหน่ายสุรา กรมสรรพสามิต ได้มีประกาศเรื่อง การออกใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไพ่ ประจำปี พ.ศ.2551 วางแนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งร้านจำหน่ายสุราต้องไม่ตั้งอยู่บริเวณสถานศึกษา ศาสนสถาน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

ส่วนกฎหมายที่ควบคุมการจำหน่ายสุราของประเทศไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น ได้แก่ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 กฎกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดเวลาขายสุราสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4 พ.ศ.2548 และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นต้น ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนี้ก็มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนด้วย

อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการจำกัดความหนาแน่นของแหล่งขายเพื่อควบคุมการขออนุญาตจำหน่ายสุราซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพสามิต ดังนั้นในปัจจุบันผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้อย่างง่ายดายโดยจ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตจำหน่ายสุราในอัตราที่ต่ำมาก และไม่มีข้อกำหนดว่าสถานที่จำหน่ายต้องอยู่ห่างจาก

วัด สถานศึกษา เท่าใด ไทยมีเพียงกฎหมายควบคุมการตั้งสถานบริการเท่านั้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย (นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ, 2548: 51)

ตาม พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 บัญญัติให้ผู้มีความประสงค์จำหน่ายสุรา หรือแม้แต่ นำสุราออกแสดงเพื่อจำหน่ายต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต ส่วนช่วงเวลาในการจำหน่ายสุรานั้น ปัจจุบันใช้ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2515 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตขายปลีกสุราทุกชนิดทั้งที่ผลิตภายในและนอกประเทศ สามารถขายสุราดังกล่าวได้ภายในช่วงเวลาตั้งแต่ 11.00 - 14.00 น. และ 17.00 - 24.00 น. เท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อจำกัดทั้งหลายที่บัญญัติขึ้นเพื่อจำกัดช่วงเวลาในการจำหน่ายสุรานั้น จะบังคับเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราได้เท่านั้น เพราะถือว่าผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา ต้องห้ามจำหน่ายสุราในทุกช่วงเวลาอยู่แล้ว

ด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้บังคับใช้กฎหมาย ก็มีการกวัดข้นจับกุมผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะผู้ที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตตลอดมา ดังปรากฏตามสถิติการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 – 2549 มีสถิติคดีสูงที่สุดเมื่อเทียบกับความผิดข้อหาอื่นทั้งหมดที่เกิดขึ้นในท้องที่ สถานีตำรวจนครบาลพญาไท รองลงมาคือความผิดเกี่ยวกับการพนัน ปรากฏสถิติการกวัดข้นจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการพนัน การจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต และยอดรวมคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้นแต่ละปี ในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ดังนี้

ตารางที่ 2 สถิติคดีอาญาเปรียบเทียบระหว่างคดีจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต คดีการพนัน และจำนวนคดีทั้งหมดของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท

คดี	ปี พ.ศ.	พ.ศ. 2546 (ร้อยละ)	พ.ศ. 2547 (ร้อยละ)	พ.ศ. 2548 (ร้อยละ)	พ.ศ. 2549 (ร้อยละ)
การพนัน		404 (11.6)	462 (13.4)	408 (11.8)	440 (17.1)
จำหน่ายสุราไม่ได้รับอนุญาต		626 (18)	776 (22.5)	578 (17)	279 (11)
จำนวนคดีทั้งหมด		3,481	3,443	3,464	2,569

ที่มา: ฝ่ายสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลพญาไท, 2549

จากการสุ่มตรวจสอบรายชื่อผู้กระทำความผิดในข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตจากฐานข้อมูลคดีพบว่า เป็นบุคคลซึ่งเคยกระทำความผิดในข้อหานี้มาก่อนครั้งแล้วครั้งเล่าโดยไม่เช็ดถูหรือ เกรงกลัวแต่อย่างใด หรือที่เรียกว่าเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำในคดีจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ประเด็นปัญหาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่อง หรือความล้มเหลวของการบังคับใช้กฎหมาย ในการจัดระเบียบการจำหน่ายสุราตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

เมื่อตรวจสอบอัตราค่าปรับจากบันทึกประจำวันที่พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบปรับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งเป็นโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับตามกฎหมายพบว่าส่วนใหญ่ถูกเปรียบเทียบปรับครั้งละประมาณ 100 – 200 บาท ในขณะที่อัตราโทษสูงสุดของการกระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตคือ 2,000 บาท การกำหนดค่าปรับจึงถือว่าต่ำมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนผู้พิจารณาปรับเห็นว่าเป็นความผิดเล็กน้อย ไม่มีความเสียหายต่อผู้อื่นหรือไม่มีผู้เสียหายโดยตรง เป็นเพียงความผิดกฎหมายที่รัฐกำหนด (mala prohibita) เท่านั้น แต่ความผิดอันเล็กน้อยนี้ส่งผลให้มีร้านจำหน่ายสุราเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดผลร้ายต่อสังคมอย่างคาดไม่ถึง

ข้อมูลจากการสำรวจร้านค้าทุกประเภทที่จำหน่ายสุราหรือเครื่องดื่มทุกชนิดที่ผสมแอลกอฮอล์ ของฝ่ายป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลพญาไท เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันเหตุร้ายอันเกิดจากผู้ดื่มสุราเมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 พบว่ามีร้านค้าประเภทต่างๆ เฉพาะที่มีสุราจำหน่าย เช่น เทค ผับ คาราโอเกะ ร้านอาหารทั้งที่อยู่ในอาคารหรือวางโต๊ะชั่วคราวบนทางเท้า ร้านสะดวกซื้อ โชห่วย ร้านสุรายาดอง และในโรงแรม เป็นต้น มีจำนวนถึง 856 ร้าน มีทั้งร้านที่ขออนุญาตจำหน่ายถูกต้องและไม่ขออนุญาตจำหน่ายปะปนกัน ด้วยเหตุที่มีร้านค้าหลายชนิด และจำนวนมากนี้ จึงเป็นอุปสรรคที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำการตรวจสอบได้อย่างทั่วถึง

ข้อมูลอีกด้านหนึ่งของกรมสรรพสามิตเกี่ยวกับใบอนุญาตให้จำหน่ายสุราทันทีกรณีของการขอต่ออายุใบอนุญาตและขออนุญาตจำหน่ายสุรารายใหม่ พบว่าร้านซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ได้แก่ พื้นที่แขวงทุ่งพญาไท แขวงถนนพญาไท แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี แขวงมักกะสันบางส่วน และแขวงสามเสนในบางส่วน ในปี พ.ศ. 2548 มีผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรา รวม 1,695 ราย ปี พ.ศ. 2549 มี 1,417 ราย และ ปีพ.ศ.

2550 มี 1,393 ราย ตามลำดับ (สำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 3, 2550) นำสังเกตว่าแต่ละปีมีผู้ขออนุญาตจำหน่ายสุราลดน้อยลง ทั้งที่กำลังการบริโภคของประชาชนน่าจะมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลพอสังเขปโดยการตัดจำนวนร้านที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรจากกรมสรรพสามิต ในแขวงสามเสนใน และแขวงมักกะสัน เพราะอยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไทเพียงบางส่วนออก เหลือร้านที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรจากกรมสรรพสามิต ที่อยู่ในแขวงทุ่งพญาไท แขวงถนนพญาไท แขวงถนนเพชรบุรี ณ วันที่ 27 กันยายน 2550 มีจำนวน 460 ร้าน เทียบกับร้านที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสำรวจว่ามีสุรจำหน่าย ในเขตตรวจที่รับผิดชอบพื้นที่แขวงทุ่งพญาไท แขวงถนนพญาไท แขวงถนนเพชรบุรี โดยตัดจำนวนร้านที่อยู่ในแขวงสามเสนใน และแขวงมักกะสันออก เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 มี จำนวน 537 ร้าน ข้อมูลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่ามีร้านจำหน่ายสุรเกือบหนึ่งร้อยร้านไม่ได้ขออนุญาตจำหน่ายสุรต่อกรมสรรพสามิต

สถานีตำรวจนครบาลพญาไท รับผิดชอบพื้นที่ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร (แผนที่ปรากฏตามภาคผนวก) เป็นศูนย์กลางย่านธุรกิจ การค้า การคมนาคมต่างๆ เช่น ตลาดประตูน้ำ วงเวียนอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ สถานีรถไฟฟ้า 4 สถานี ได้แก่ สนามเป้า อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ พญาไท ราชเทวี มีแหล่งชุมชนที่อยู่อาศัย สถานศึกษา และสถานที่สำคัญจำนวนมาก มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ด้วยพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทมีความหลากหลายของสถานที่ต่างๆ ตั้งอยู่ มีกลุ่มประชากรที่หลากหลายอาศัยปะปนกัน มีร้านค้าที่จำหน่ายสุรตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวนมาก หลากหลายประเภท ทั้งที่ขออนุญาตจำหน่ายสุรอย่างถูกต้องก็มีอยู่จำนวนมาก และที่ไม่ขออนุญาตอย่างถูกต้องก็มีเป็นจำนวนมากเช่นกัน ดังปรากฏตามสถิติการจับกุมดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายสุรโดยไม่ได้ขออนุญาตของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากรณีการจำหน่ายสุรโดยไม่ได้ขออนุญาตในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมที่จะทำการศึกษา ประกอบกับสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏว่าผู้จำหน่ายสุรที่ไม่ได้ขออนุญาตมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากกรอบของกฎหมาย ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และนับวันจะมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในฐานะที่ผู้วิจัยมีบทบาทและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำผิดโดยตรง ถ้าผู้วิจัยละเลยประเด็นที่เป็นปัญหาของสังคมที่มีค่าเท่ากับว่าเป็นการสนับสนุนและเพิ่มโอกาสให้กับผู้จำหน่าย รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคสุรอันเป็นการทำลายสุขภาพ และทำให้จำนวนของคนเมาไร้สติ เพิ่มขึ้นด้วย โอกาสที่จะทำให้นุคนเหล่านี้ประกอบ

อาชญากรรมนั้นก็จะยิ่งมีมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ตกเป็นเหยื่อและได้รับความเดือดร้อน เสียหาย และทำให้กลายเป็นปัญหาสังคมที่เรื้อรังและยืดเยื้อในสังคมไทยต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าสาเหตุใดผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตยังคงกระทำความผิดซ้ำโดยไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษของกฎหมาย แม้ว่าจะมีกฎหมายบัญญัติให้การจำหน่ายสุราจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิตเสียก่อน ซึ่งร้านค้าที่จำหน่ายสุรบบางส่วนก็ปฏิบัติตามกฎหมายขออนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้อง และการกระทำความผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมีความสัมพันธ์กับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจและความหนักเบาของโทษที่ได้รับอย่างไร โดยศึกษากรณีในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

พฤติกรรมของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นอย่างไร มีสาเหตุใดที่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตยังคงกระทำความผิดซ้ำโดยไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษของกฎหมาย และสาเหตุต่างๆ ของการกระทำความผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต และสาเหตุที่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตยังคงกระทำความผิดซ้ำ

1.3.2 เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายทั้งการจับกุมและการดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต และปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาเฉพาะเจ้าของกิจการร้านค้าผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสุราโดยตรง และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สถานีตำรวจนครบาลพญาไทเท่านั้น โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม 2550 ถึง 1 มีนาคม 2551

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงพฤติกรรม สาเหตุที่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตยังคงกระทำผิดซ้ำ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.5.2 ได้แนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต อันจะส่งผลให้ลดจำนวนร้านค้าที่จำหน่ายสุรา ซึ่งเป็นการลดโอกาสในการดื่มสุราของประชากรได้อีกทางหนึ่ง

1.5.3 ได้แนวทางในการแก้ปัญหาการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตและปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.5.4 ได้แนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้กว้างขวางต่อไป

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต สาเหตุที่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตยังคงกระทำผิดซ้ำ และการกระทำผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมีความสัมพันธ์กับกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริโภคสุราอย่างไร ดังนั้นนอกจากจะแสวงหาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยยังสนใจในการสังเกตการณ์ และเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมากหรือน้อยแตกต่างกัน

1.6.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1.6.1.1 ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ร้านค้า

1.6.1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.6.1.3 พนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้
รับอนุญาต

1.6.1.4 ประชาชนผู้บริโภคสุรา

1.6.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง
เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ทั้ง 4 กลุ่มประชากร ดังนี้

1.6.2.1 ผู้ถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหา จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

- 1) เจ้าของร้านผับ (ร้านอาหารที่เปิดดนตรีหรือร้องเพลง) จำนวน 3 ราย
- 2) เจ้าของร้านอาหารที่วางโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า จำนวน 3 ราย
- 3) เจ้าของร้านอาหารไทย อาหารตามสั่ง จำนวน 3 ราย
- 4) เจ้าของร้านสะดวกซื้อ จำนวน 3 ราย

1.6.2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
ตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม เพราะมีหน้าที่โดยตรงในการกวาดล้างจับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้
รับอนุญาต จำนวน 3 ราย

1.6.2.3 พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลพญาไท

พนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นผู้ทำการสอบสวน พิจารณาเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความ
ผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 3 ราย

1.6.2.4 ประชาชนทั่วไปซึ่งบริโภคสุรา

- 1) ผู้บริโภคสุราในร้านที่ได้รับอนุญาตถูกต้อง จำนวน 3 ราย
- 2) ผู้บริโภคสุราในร้านที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 3 ราย

1.6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.6.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามที่จะใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่ม
ประชากรต่างๆ ที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดที่ทำการศึกษาวิจัย โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ และ

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือในการได้มาซึ่งข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์สามารถจำแนกตามกลุ่มประชากรเป็นส่วนๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แนวคำถามที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเจ้าของร้านผู้จำหน่ายสุรา โดยไม่ได้รับอนุญาต

กลุ่มประชากร	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>1. เจ้าของร้านผู้จำหน่ายสุรา โดยไม่ได้รับอนุญาต</p>	<p>เกี่ยวกับตัวผู้สัมภาษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลส่วนบุคคล - ประวัติการทำความผิด(ความผิดอื่นด้วย) โทษที่เคยได้รับ และความรู้สึกเข็ดหลาบ - ความสัมพันธ์ หรือการให้ประโยชน์สินบนกับเจ้าหน้าที่ - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและขั้นตอนการขออนุญาตจำหน่ายสุรา ให้ถูกต้อง รวมถึงอุปสรรคในข้อกฎหมายที่ทราบ - ความคำนึงถึงผลเสียต่อการบริโภคสุราโดยทั่วไป และผลเสียต่อการบริโภคสุราจากร้านที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา - ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ <p>เกี่ยวกับร้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติกิจการของร้าน - ประวัติการกระทำผิดของร้าน - สินค้าที่จำหน่าย หรือร่วมจำหน่ายกับสุรา - ช่วงเวลาที่จำหน่าย - กำไร รายได้ การเสียภาษี

ตารางที่ 4 แนวคำถามที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม

กลุ่มประชากร	ประเด็นสัมภาษณ์
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม	<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการหลบเลี่ยงของผู้กระทำผิดของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต - ความถี่ในการกวาดขันจับกุม - ความสัมพันธ์ หรือการรับประโยชน์สินบนจากผู้กระทำผิด - อุปสรรคในการจับกุม - ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 5 แนวคำถามที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มพนักงานสอบสวน

กลุ่มประชากร	ประเด็นสัมภาษณ์
3. พนักงานสอบสวน	<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการหลบเลี่ยงของผู้กระทำผิด ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต - ดุลยพินิจในการกำหนดค่าปรับ - ความสัมพันธ์ หรือการรับประโยชน์สินบนจากผู้กระทำผิด - อุปสรรคในการดำเนินคดี - ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 6 แนวคำถามที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มประชาชนผู้บริโภคสุรา

กลุ่มประชากร	ประเด็นสัมภาษณ์
4. ประชาชนผู้บริโภคสุรา	<ul style="list-style-type: none"> - ทราบหรือไม่ว่าร้านใดจำหน่ายสุราโดยถูกต้องตามกฎหมาย - การค้ำนึ่งในการบริโภคว่าร้านใดจะขออนุญาตจำหน่ายสุราโดยถูกต้องหรือไม่ - การค้ำนึ่งถึงผลเสียต่อสังคม จากการใช้บริการร้านที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา

1.6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง "การกระทำผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต: ศึกษากรณีเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท" มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.6.4.1 ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2550 ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary sources) ด้วยวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการวิจัยทางเอกสาร (documentary research) ค้นพบเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบ และสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นข้อมูลระดับทุติยภูมิตั้งเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1.6.4.2 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2550 ถึง 1 มีนาคม 2551 ได้ศึกษาข้อมูลโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ขออนุญาต ด้วยวิธีการวิจัย 2 รูปแบบ ได้แก่

1) การสังเกตการณ์ (observation) เป็นระเบียบวิธีวิจัยที่สำคัญ โดยเมื่อวันที่ 8 ต่อเนื่องวันที่ 9 มกราคม 2551 ผู้วิจัยไปสังเกตพฤติกรรมกรรมการจำหน่ายของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ณ ที่ตั้งของร้านผู้กระทำผิดทำให้ทราบข้อมูล สถานที่ตั้ง กิจการ ชนิดสินค้าที่จำหน่าย ปริมาณการจำหน่าย ช่วงเวลาในการจำหน่าย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้จำหน่ายสุรากับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม ที่ร้านจำหน่ายสุรา และนอกจากนี้เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551 ผู้วิจัยได้ไปสังเกตการณ์ ณ สถานีตำรวจนครบาลพญาไททำให้ทราบข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างผู้

จำหน่ายสุรากับพนักงานสอบสวน ที่สถานีตำรวจ โดยไม่ให้ผู้ใดรู้ตัวว่าผู้วิจัยกำลังเก็บข้อมูลวิจัยในเรื่องนี้

2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2550 – กุมภาพันธ์ 2550 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตที่ถูกจับกุมมาดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม พนักงานสอบสวน และประชาชนผู้บริโภคสุรา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีรายละเอียดลึกซึ้ง ลักษณะคำถามจึงเป็นแบบปลายเปิด (open - ended question) โดยอาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นหลักในการกำหนดประเด็นต่างๆ เพื่อให้มีเนื้อหาครอบคลุม รวมไปถึงการให้ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยใช้เทปบันทึกเสียงการสนทนา ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับอนุญาตและได้บันทึกเทปเสียงมาแล้ว นำมาถอดเทปบันทึกในทันที ในขณะที่บันทึกเทปผู้สัมภาษณ์จะใช้วิธีการจดบันทึกประเด็นการสัมภาษณ์ที่สำคัญไว้ด้วย หากมีประเด็นใดที่ยังไม่ครบถ้วนก็จะติดตามไปสัมภาษณ์อีกครั้ง

อย่างไรก็ตามในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวมาดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทนั้นเกิดปัญหาในการเก็บข้อมูลบางประการ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมมิได้เจาะจง เลือกจับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตตามประเภทที่ผู้วิจัยได้จำแนกประเภทร้านค้าไว้ ผู้ถูกจับกุมบางรายจึงไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมายของผู้วิจัยที่ต้องการเก็บข้อมูล นอกจากนี้การจับกุมผู้กระทำผิดไม่อาจกำหนดเวลาที่แน่นอนได้ ในบางรายถูกจับกุมดำเนินคดีเสร็จสิ้นและได้รับการปล่อยตัวกลับไปแล้วผู้วิจัยไม่สามารถติดตามสัมภาษณ์ได้ทันเวลา ปัญหาเหล่านี้จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อาจมีจำนวนไม่มากเท่าที่ควร

1.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการณ์ (observation) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in - depth interview) ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ด้วยกระบวนการเชิงอุปมัย (Inductive method) ซึ่งวิเคราะห์จากข้อมูลย่อยก่อนแล้วจากการนำข้อมูลย่อยที่คล้ายคลึงหรือประเภทเดียวกันจนเป็นประเด็น (topic) แล้วนำหลาย ๆ ประเด็นรวมกันจัดเป็นกลุ่มประเด็น (category)

จากนั้นหาความสัมพันธ์ของกลุ่มประเด็นเพื่อสร้างแบบแผน (pattern) หรือบทสรุปของกระบวนการทางความคิดในภาพรวม (holistic) ของข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ใน 3 ลักษณะ คือ การตีความข้อมูล (Interpretation) การเปรียบเทียบข้อมูล (constant comparison) และการสังเคราะห์ข้อมูล (data synthesis) สำหรับการเชื่อมโยงให้เป็นแบบแผนกระบวนการทางความคิดและสร้างเป็นแนวคิดสรุป (conceptualization)

ส่วนการนำเสนอผลงานวิจัย จะเป็นการนำเสนอข้อคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลโดยนำเอาข้อความของผู้ให้ข้อมูลมาเสนอเป็นย่อหน้า หรือเป็นประโยค หรือเป็นคำสอดแทรกในข้อความของรายงานให้กลมกลืน โดยจัดระเบียบ แยกแยะประเด็นคำตอบของผู้ให้ข้อมูลด้วยความละเอียด ในความรู้สึกและอารมณ์ที่แฝงอยู่ในข้อความนั้นๆ รายงานผลการศึกษาด้วยรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา เป็นกรณีศึกษาแต่ละราย